

Jaarrekening en bestuursverslag 2023

INDEX

Bestuursverslag 2023

Jaarrekening 2023 + verklaringen kascommissie

Vergelijking begroting 2023 / 2024

BESTUURSVERSLAG 2023

1. Algemeen

In 2023 worstelde Kenia met zware economische tijden, gekenmerkt door hoge inflatie. Door eerdere investeringen in infrastructuur, zoals wegen en treinen, heeft de regering grote schulden opgebouwd. De nieuwe president, mr. Ruto, streeft naar schuldvermindering, o.a. door meer belastingen te innen en meer kosten bij de bevolking neer te leggen. Zo moet er nu veel meer betaald worden aan schoolgeld.

Tegelijkertijd wordt Kenia getroffen door de tastbare gevolgen van klimaatverandering. Langdurige droogte heeft grote delen van het land geteisterd. Daar tegenover veroorzaakte de El Niño in oktober overmatige regenval, o.a. in de regio Mombasa/Kilifi: het gebied waar wij actief zijn. Hierdoor ontstonden overstromingen en werden veel lemen huisjes verwoest.

De economische en klimatologische uitdagingen treffen vooral de armere bevolking hard.

Als Maendeleo hebben we in 2023 weer flink wat hulp kunnen inzetten voor verschillende projecten in het kustgebied van Mombasa – de provincies Mombasa en Kilifi, mede door de royale steun van de vele donoren. Daar zijn we hen heel dankbaar voor.

We hebben dit jaar echter ook te maken gehad met behoorlijk wat veranderingen en uitdagingen bij enkele van onze projecten, waardoor met name onze voorzitter dit jaar heel veel tijd heeft besteed om e.e.a. in goede banen te leiden. Doordat de oprichting van de Maendeleo Trust zo gecompliceerd is en na 3 jaar nog niet geregeld, zijn we op verschillende momenten te afhankelijk geworden van een enkele persoon in Kenia, wat uiteindelijk tot ongewenste vermenging van belangen zou kunnen leiden. Het ziet er nu naar uit dat de Maendeleo Trust in het voorjaar van 2024 een feit zal zijn. Dan zullen we als Maendeleo ook officieel gevestigd zijn in Kenya, een eigen bankrekening heeft en de grond op naam van de Trust is overgezet, kunnen starten met de bouw van het multifunctioneel centrum.

1.1. Bestuur & Organisatie

De bestuursleden van de Stichting Maendeleo zijn allen betrokken vrijwilligers en hebben ervaring met de praktijk van ontwikkelingswerk. De bestuursleden krijgen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. Het bestuur is in 2022 ongewijzigd gebleven en bestaat uit de volgende personen:

Thea Thijssen, Voorzitter
Willem Zweers, Secretaris
Roel Sleenhof, Penningmeester
Rob Jansen van de Berg, Bestuurslid
Helga Uiterwijk, Bestuurslid
Birgitte van Heerde, Bestuurslid

In totaal is er 3 keer officieel vergaderd en is er verschillende keren informeel overleg geweest.

Met de verschillende projectpartners hebben we wekelijks intensief contact. De projecten rapporteren schriftelijk of er is overleg via Zoom of Whatsapp. Ruth Mganha is onze lokale vertegenwoordiger. Zij regelt een groot aantal dagelijkse zaken en bezoekt de projecten regelmatig.

Namens het bestuur is de voorzitter drie keer naar Kenia afgereisd om de projecten te bezoeken. Dit zijn intensieve reizen met veel overleg, niet alleen met projectpartners maar ook met bijvoorbeeld vertegenwoordigers van de gemeenschap en lokale overheden.

1.2 Financiën 2023

In 2023 hebben we € 84.255 besteed aan projecten. De uitgaven aan de meeste projecten zijn ongeveer gelijk gebleven. De lage koers van de Keniaanse shilling heeft voor ons voordelig uitgepakt. Anderzijds zijn de kosten voor met name voedsel en transport in Kenia enorm gestegen. Dat zie je dan ook terug bijv. bij de uitgaven voor voedsel voor de Port Reitz Special School.

We ontvingen dit jaar een totaal van maar liefst € 168.715 aan donaties. Ruim € 80.000 kwam van een bedrijf dat ter gelegenheid van hun 50-jarig jubileum fondsen heeft geworven voor ons nieuw te bouwen multifunctionele centrum en voor Kenya Care. Een ongelooflijk mooi geschenk waar we zeer dankbaar voor zijn.

In de balans zijn een aantal bestemmingsreserves opgenomen.

De reserve voor het uitvoeren van het 4-jarige programma van Kenya Care is iets gestegen naar € 34.916.

De title deeds van het stuk grond - dat we eerder hebben aangekocht voor de bouw van een multifunctioneel centrum – hebben we nog steeds niet kunnen overschrijven omdat we nog wachten op het certificaat van de nieuw opgerichte Maendeleo Trust.

In de balans is hiervoor een bedrag gereserveerd van € 36.045.

Daarnaast hebben we dit jaar een speciale donatie voor de bouw van het multifunctioneel centrum ontvangen. Daardoor hebben we begin 2023 wel een hoge scheidingsmuur om het terrein heen kunnen bouwen, is er een waterput geslagen en is er nu elektriciteit aanwezig op het terrein. De rest van de donatie is toegevoegd aan de reserve waardoor deze nu in totaal € 98.006 bedraagt.

De reservering voor het studiefonds is verlaagd naar €16.174, dit is in overeenstemming met de geplande uitgaven.

Voor het project Shanzu Transitional Centre is een bedrag van €13.649 gereserveerd. Dit project loopt in principe nog 3 jaar.

1.3 Begroting 2024

De begroting laat zien dat we de huidige projecten willen blijven ondersteunen en dat de begroting 2024 in lijn is met de uitgaven in eerdere jaren. De kosten stijgen in Kenia wel behoorlijk. Voor verschillende projecten werken we aan specifieke fondsenwerving. Zodra de Maendeleo Trust papieren binnen zijn hopen we verder te kunnen met de bouw van het multifunctionele centrum. Wij zullen het project bouwen in 3 fases, te beginnen met het kantoorgebouw en de ontmoetingshal. We hebben daarvoor al een mooi bedrag gereserveerd, maar zullen nog extra fondsen moeten werven. Bovendien zoeken we voor dit project de samenwerking met Wilde Ganzen.

2. De Projecten

2.1 Port Reitz Special School

Algemeen:

- Openbare school met speciaal onderwijs met 240 gehandicapte kinderen in Changamwe, Mombasa
- Op deze school zitten zowel lichamelijk als verstandelijke beperkte kinderen
- Het is een kostschool, maar een gedeelte van de kinderen komt uit de omliggende slums. Deze kinderen zouden anders geen

onderwijs krijgen. Zij komen alleen voor het dagonderwijs.

- De school is een regeringsschool, maar is voor 2/3 van haar budget afhankelijk van schoolgeld van ouders en donaties van derden.
- Ongeveer 75% van de ouders kan het schoolgeld (ca. €175 per jaar) niet betalen.
- Tekort aan voedsel en leraren zijn de grootste problemen

Ontwikkelingen:

Verandering schoolsysteem – invoering van Junior High School

Dit jaar is er weer een wijziging in het schoolsysteem van Kenia ingevoerd, nl. de Junior High School. Dit betekent dat de kinderen al na Grade 6 naar de middelbare school gaan i.p.v. na Grade 8.

De invoering van het systeem gaat echt op zijn Keniaans. Het systeem is op zich niet verkeerd, maar de implementatie laat te wensen over. Ook bij de Port Reitz Special School is in januari een Junior High School gestart. Echter, er is nog steeds maar 1 leraar en ook zijn nog lang niet alle lesboeken beschikbaar.

Hopelijk verbetert deze situatie snel.

Scouting:

Een heel populaire buitenschoolse activiteit in Kenia is het Scouting programma. Door middel van diverse buitenactiviteiten, zoals kamperen, wandelen, hutten bouwen, oriënteren en meer, verwerven kinderen nieuwe vaardigheden en waarden, zoals samenwerking en respect voor anderen. Bovendien bouwen ze aan hun zelfvertrouwen en ontwikkelen ze leiderschapskwaliteiten.

Sinds begin vorig jaar zijn de scoutingactiviteiten op Port Reitz Special School weer hervat, mede dankzij de inzet van twee zeer toegewijde onderwijzeressen: Madame Mary en Madame Linah. De scouts komen meerdere keren per week samen en leren dan diverse vaardigheden. Ze vervullen ook een officiële rol bij de opening en afsluiting van de schoolweek, waarbij ze marcheren, de vlag hijsen en de kinderen het volkslied laten zingen. Bovendien neemt de groep regelmatig deel aan competities op lokaal, regionaal, nationaal en internationaal niveau, en met succes. Dat is een

onvergetelijke ervaring voor de kinderen. Als Maendeleo ondersteunen we deze scoutingactiviteiten en maken we het mogelijk dat de kinderen mee kunnen doen aan deze wedstrijden. Daarnaast hebben we o.a. gezorgd voor nieuwe uniformen, een drietal tenten en andere materialen.

My Book Buddy – klassenbibliotheek

Lezen is belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. Maar dan heb je ook leesboeken nodig. Maendeleo heeft in 2022 alle klassen voorzien van een bibliotheekkast gevuld met boeken.

Hiervoor werken we samen met een andere Nederlandse Stichting – My Book Buddy. My Book Buddy is een heel eenvoudig en goed werkend concept. En ook op de Port Reitz Special School zijn ze er heel blij mee. Er zijn nu wekelijks leesuurtsjes en net voor de vakantie is er zelfs een leescompetitie georganiseerd. Daar werden niet alleen voorlees-wedstrijden gehouden, maar ook het dictee en woordspelling kwamen aan bod. Hierdoor konden veel kinderen meedoen. En natuurlijk hebben wij gezorgd dat er prijzen te winnen waren: een heuse trofee voor de winnaars, maar ook T-shirts, pennen en schriften.

Zorgen om financiële situatie van de school

De school heeft al jarenlang een financieel tekort. In het afgelopen jaar is dit zeker niet verbeterd. Het ondersteunend personeel (koks, huismoeders, administratief medewerker etc.) krijgen vaak te laat maar soms ook helemaal niet betaald. De overheid betaalt haar bijdrage soms maanden te laat en het merendeel van de ouders kan het schoolgeld niet betalen. Wij zijn voortdurend met de school in gesprek om te kijken hoe we hen kunnen helpen om extra ondersteuning te krijgen bijvoorbeeld van lokale donoren. Het management van de school vindt dit erg moeilijk, maar stelt ons advies en hulp hierbij zeer op prijs. Inmiddels beginnen onze inspanningen heel langzaam en voorzichtig wat vruchten af te werpen, al blijft de situatie nog zorgelijk.

Onze hulp in 2023

- Betaling schoolgeld t.b.v. 31 kinderen inclusief 2 uniformen en schoenen
- Wekelijkse aanvulling van maaltijden met groenten en fruit gedurende het hele schooljaar. De school bleek onvoldoende middelen te hebben om goede maaltijden te verstrekken. Daarom hebben wij ook dit jaar weer geholpen met aankoop van o.a. brood en melk voor de kinderen.
- Lesprogramma Learning-4-all voor kinderen met leerproblemen, inclusief onderwijzer en lesmaterialen. Mme Monica Owiti heeft dit jaar ca. 81 leerlingen regelmatig begeleidt volgens deze methode. Zijzelf volgt nog een aanvullende opleiding, waardoor ze de kinderen nog beter kan begeleiden.
- De My Book Buddy klassenbibliotheeken – aanvulling boeken/materialen en kosten leescompetitie
- Scoutingactiviteit: Lidmaatschapskosten, uniformen, materialen en kosten voor deelname aan competities en andere activiteiten.
- Educatiematerialen, zoals boeken, pennen, schriften etc.

2.2 Project - CBO Kenya Car

Algemeen:

- CBO Kenya Care biedt een holistisch empowerment programma voor hiv-positieve moeders (en vaders) in Kilifi County.
- Het project bestaat sinds 2010. In deze periode hebben 9 groepen ons programma afgerond
- Kenya Care biedt hiv-positieve moeders en vaders een 4-jarig traject waarin ze leren omgaan met hun ziekte, hun stigma te verminderen en hun leven economisch op de rit kunnen zetten.
- Er wordt gewerkt met zgn. Self Help Groepen
- Een groot deel van het programma bestaat uit educatie en counseling m.b.t alle aspecten van hun ziekte.
- Er worden lessen gegeven over o.a. voeding, hygiëne, familyplanning, vermindering van stigma en het opzetten van een bedrijfje. Maar ook onderwerpen als zelfvertrouwen, leiderschap en mensenrechten komen aan bod.
- Na een eerste leerperiode kunnen de vrouwen microfinancieringen krijgen voor het starten van een eigen bedrijfje. Het betreft hier renteloze microleningen van 50-350 euro. Aan het verstrekken van leningen zit een spaarsysteem gekoppeld.
- Kenya Care helpt de vrouwen tijdens het programma door het schoolgeld van hun kinderen op de lagere school te betalen. Dit om ervoor te zorgen dat zij gedurende deze periode hun leven echt op orde kunnen krijgen en een stabiel inkomen kunnen opbouwen. Naast het schoolgeld zorgen wij ook dat de kinderen een schooluniform krijgen en schoolschoenen. Bovendien organiseren we tijdens de schoolvakanties speciale mentorprogramma's voor de kinderen en hun ouders.
- Hiv-positieve personen zijn extra kwetsbaar voor allerlei ziektes. Daarom desinfecteren wij de huisjes van de deelnemers twee keer per jaar om de ziektedruk te verminderen. Bovendien besteden wij veel aandacht aan hygiëne tijdens de lessen en groepsbijeenkomsten.

Ontwikkelingen & onze hulp in 2023

- De Mwangaza groep, onze oudste actieve groep zal begin 2024 het vierjarige programma afronden. Ze zijn gestart in 2019 met 30 leden; vandaag heeft de groep nog 20 actieve leden, wat zeker geen slecht resultaat is. In het derde jaar dagen we de vrouwen altijd uit om een stapje extra te zetten, wat vaak resulteert in nog meer persoonlijke groei. Dit jaar konden bijna alle vrouwen van de groep in februari hun welverdiende bonus ontvangen. Velen kozen voor een matras, terwijl plastic tafels en stoelen ook populair waren.

Onze staf heeft bij de Mwangaza groep veel tijd besteed aan de voorbereiding op hun komende zelfstandigheid. Lokale banken zijn uitgenodigd om meer te vertellen over hun dienstverlening en het aanvragen van leningen. Maar ook vertegenwoordigers van de lokale overheid zijn langs geweest ter kennismaking. In Kenia zijn er voor kwetsbare groepen regelmatig mogelijkheden voor extra hulp, zoals een renteloze lening of soms zelfs een grant. Daarvoor is het belangrijk dat de groep wel bekend is bij deze instanties.

Financieel hebben de meeste vrouwen in deze groep enorme stappen gezet. Bijna allemaal runnen ze een eigen winkeltje of bedrijfje. Vier jaar geleden hadden ze bijna niets. Nu kunnen ze in ieder geval voor hun gezin zorgen, en ze zijn reuzetrots op hun gezamenlijke bankrekening met ruim 370.000 Ksh, het hoogste bedrag ooit gespaard door een Kenya Care groep.

- SHG Sherehekea en Vision zitten respectievelijk in hun 3^e en 2^e jaar en maken goede vorderingen
- SHG Tunaweza heeft in januari 2023 de eerste fase van het programma afgerond met een feestelijke certificierendag. De uitreiking was dit keer extra bijzonder, want voor het eerst mochten de vrouwen een partner of familielid meebrengen. Het doel was om de familie bekend te maken met het programma van Kenya Care, zodat ze meer begrip krijgen en hun partner/moeder beter kunnen ondersteunen. De aanwezige familieleden waren zeer enthousiast en positief.

Bovendien werd deze bijeenkomst bijgewoond door een delegatie van maar liefst 9 vrouwen van de Soroptimistenclub Apeldoorn, een van de donateurs van deze nieuwe groep. Het was een fantastische dag en een geweldige stimulans voor de vrouwen van Tunaweza aan het begin van hun programma. Inmiddels hebben ze allemaal een lening gekregen en zijn ze druk bezig met hun business.

- In 2023 werden **133** renteloze leningen verstrekt.
- **152** kinderen van Kenya Care moeders konden met onze hulp naar school. We betaalden niet alleen het schoolgeld maar ook het uniform en schoenen.

- Caroline Kachula is per eind 2023 met pensioen gegaan. In februari 2024 zal er een officieel afscheid georganiseerd worden in combinatie met een team-uitje. Caroline's functie wordt gedeeltelijk overgenomen door haar collega Alice. Daarnaast zal Ruth Mgangha, die ook als coördinator werkt voor Maendeleo, de taken m.b.t. het verstrekken van de microfinancieringen overnemen.
- Begin 2023 is gebleken dat Kenya Care sinds 2015 niet voldaan heeft aan een aantal lokale administratieve en fiscale verplichtingen. Hier is duidelijk sprake van een fout van het management. Als belangrijke partner heeft de voorzitter namens Maendeleo de CBO terzijde gestaan om dit op een goede manier op te lossen. Behalve extra kosten voor jaarlijkse audits vanaf 2015 en (beperkte) boetes voor het te laat indienen van de aangiftes, is de schade redelijk beperkt gebleven. Het is inmiddels duidelijk dat de huidige manager niet voldoende toegerust is om met name de management taak uit te voeren. Ook is gebleken dat de organisatie op dit moment te veel van deze persoon afhankelijk is. Hierover is afgelopen jaar veel met hem gediscussieerd en er zijn flinke stappen gezet om deze situatie verbeteren. Dit is geen gemakkelijk proces en kost tijd, maar we zijn positief over de ontwikkelingen. Uiteindelijk wordt de organisatie hierdoor veel professioneler.
- Nieuw preventieprogramma: My Health My Choice

Vóór Corona zag je in de omgeving van Mombasa een daling van het aantal nieuwe hiv-besmettingen. Echter, sinds 2020 stijgt dit aantal weer sterk. Met name onder jongeren tussen de 12 en 25 jaar. Dit wordt o.a. veroorzaakt doordat meer jongeren niet (meer) naar school gaan, er veel jeugdwerkloosheid is maar ook omdat er weinig of geen goede (seksuele) voorlichting wordt gegeven op scholen of door ouders. Hierbij spelen cultuur en religie een belangrijke rol. Wij vinden het belangrijk om ook aan preventie te werken. Daarom zijn we dit jaar een pilot gestart waarbij jongeren tussen de 12 en 20 jaar in een drietal bijeenkomsten niet alleen deze voorlichting krijgen, maar zij ook werken aan een aantal vaardigheden zoals het stellen van doelen, assertiviteit etc. zodat ze sterker in hun schoenen staan.

Op dit moment bieden we dit programma aan jongeren die hun school niet hebben afgemaakt en daardoor de grootste risico's lopen. Het programma is vooral niet schools, maar heel interactief om juist deze groep aan te spreken. Zo wordt een groot deel van de 'lessen' gegeven door jongvolwassenen uit de community die wij eerst getraind hebben volgens het 'train de trainer' principe en wordt veel gewerkt met sport/spel en groepsactiviteiten. Ook kunnen de jongeren zich vrijwillig laten testen en zijn er individuele gesprekken met een health

counselor. Ook nodigen we bij elke nieuwe groep enkele van onze Kenya Care moeders (of vaders) uit om hun ervaringen te delen. Zij vertellen hoe zij besmet zijn geraakt en wat het betekent om bijv. met HIV te moeten leven. We zien dat dit heel goed werkt; het zijn eyeopeners en maakt dat deze jongeren zich realiseren hoe belangrijk het is om niet besmet te raken. We hebben inmiddels ervaring opgedaan met een zevental groepen – in totaal zo'n 250 jongeren – en zijn heel positief. We willen dit programma volgend jaar voortzetten en hopen dan in ieder geval een kleine 1000 jongeren te kunnen bereiken. De kosten van dit programma bedragen ca. 7,50 Euro per kind. We gaan voor dit project extra fondsen werven. Voor dit programma is een nieuwe medewerker aangetrokken: Samuel Ngari.

2.3 Project - Educatie - Studiefonds

Kenmerken:

- Opgezet door Maendeleo in 2018
- Programma waarbij we talentvolle jongeren uit achterstandsfamilies helpen hun droom te verwezenlijken via een studie
- Zowel studenten in secundair onderwijs en universiteit/hogeschool, maar ook beroepsonderwijs.
- We geven niet alleen financiële ondersteuning, maar ook studiebegeleiding en mentoring.

Ontwikkelingen in 2023 en onze hulp

- De nieuwe regering heeft de schoolgelden vorig jaar behoorlijk verhoogd. Voor **37** studenten in het voortgezet onderwijs hebben wij het schoolgeld geheel of gedeeltelijk betaald en daarnaast voor **16** studenten aan de universiteit. Vier studenten hebben eind 2023 de middelbare school afgerond. Zij zullen in september een vervolgopleiding gaan volgen met onze hulp. Daarnaast hebben **3** studenten ook een vervolgstudie afgemaakt: Dennis en Gregory hebben hun Masters Education voor Special Schools behaald en Kevin is nu tandarts. Zowel Dennis als Gregory hebben direct een baan gevonden. Kevin wacht nog op zijn officiële diploma.
- Onze coördinator Ruth en de mentoren Boniface en Christine hebben regelmatig contact met de studenten.
- In bijzondere gevallen helpen wij ook met boeken of het vinden van een stageplaats.
- Elk semester proberen we een mentordag te organiseren. Op deze dag hebben de mentoren individuele coachingsgesprekken met de studenten en organiseren zij diverse workshops over allerlei onderwerpen, zoals beroepskeuze, assertiviteit of leiderschap.
- Belangrijk onderdeel van ons sponsorprogramma is dat de studenten leren iets ‘terug te doen voor de samenleving’, bijv. door zich in te zetten als vrijwilliger. Tijdens een van de laatste bijeenkomsten hebben de studenten gezamenlijk een groot deel van het strand schoongemaakt.

2.4 Project - My Book Buddy

Kenmerken:

- Samenwerking met Nederlandse Stichting My Book Buddy
- Probleem: heel veel scholen in Kenya hebben geen boeken, en zeker geen leesboeken. Uit allerlei onderzoek is gebleken dat het leesniveau erg laag is, met name het begrijpend lezen is een groot probleem.
- Doel: meer kinderen te laten lezen buiten schooltijd, zodat het niveau van lezen verbetert en lezen leuk wordt
- Hoe: door klassenbibliotheken op te zetten. Daarbij worden vanaf het begin niet alleen de kinderen en de onderwijzers, maar ook de ouders betrokken.
- Maendeleo zorgt voor de eerste implementatie.
- De school en de ouders worden verantwoordelijk voor uitvoering en onderhoud van het systeem, inclusief het later vervangen of bijkopen van boeken. We blijven de scholen wel monitoren.

Ontwikkelingen in 2023 en onze hulp

- Onze coördinator Ruth bezoekt de deelnemende My Book Buddy scholen regelmatig. Dit motiveert de scholen/onderwijzers. Het grootste probleem blijft de duurzaamheid: aanschaf van nieuwe boeken, tasjes etc. Voor het nieuwe curriculum is al zoveel extra geld nodig dat de ouders niet willen/kunnen bijdragen aan nieuwe leesboeken. In het afgelopen jaar hebben wij geholpen door in sommige gevallen een deel van de kosten op ons te nemen (max. 50%)
- Op verzoek van enkele scholen hebben we als aanvulling op het My Book Buddy programma hen geholpen bij het opzetten van een voorleescompetitie, inclusief spelling en dictee. Daarbij hebben wij hen ondersteund met extra lees- en schrijfmateriaal én natuurlijk prijzen. Lorgan's Academy, Mamba School en Port Reitz School hebben een voorleescompetitie georganiseerd en waren erg enthousiast. We hopen deze activiteit volgend jaar verder uit te breiden.

2.5 Project – Shanzu Transitional Centre for Handicapped Young Women

Algemeen:

- Vakopleiding voor lichamelijk gehandicapte meisjes in Shanzu
- De meisjes wonen op het centrum en belangrijk onderdeel is dat de meisjes leren hoe zelfstandig te leven.
- Er zijn op 2 vakopleidingen: dressmaking en tailoring
- Het centrum heeft plaats voor ca 35 leerlingen
- Er is een eigen productieafdeling en winkel – bedoeling is dat het centrum zichzelf grotendeels kan bedruipen met de inkomsten van schoolgeld en verkoop van producten.
- Door diverse omstandigheden – vertrek lerares, weinig toerisme - is zowel de kwaliteit van het onderwijs als de verkoop van producten de laatste jaren achteruitgegaan.

Ontwikkelingen in 2023 en onze hulp:

- De naailerares volgt met onze hulp een vervolgopleiding en hoopt deze medio 2024 af te ronden.
- Veel van de meisjes hebben een lichamelijke handicap. Het is heel belangrijk om de mobiliteit te verbeteren of in ieder geval op peil te houden. Met onze hulp wordt nu in ieder geval een halve dag per week fysiotherapie/ergotherapie aangeboden. Daarnaast krijgt een aantal meisje twee keer per week zwemles en/of zwemtherapie. Enkele meisjes hebben al aantal malen meegedaan aan regionale en landelijke zwemwedstrijden voor gehandicapten. Dat is natuurlijk heel motiverend.

- We hebben 6 meisjes thuis extra coaching en begeleiding gegeven bij het opzetten van een eigen activiteit nadat ze de opleiding hebben verlaten.
- Er is verder gewerkt aan produktontwikkeling en marketing. Met onze hulp wordt een nieuwe website opgezet.
- Er is gewerkt aan een goede kostencalculatie en voorraadadministratie
- Van januari tot en met augustus 2023 heeft een leraar 3 middagen lesgegeven op het gebied van life skills.
- De moestuin hebben we opnieuw opgestart en van januari tot en met augustus hebben wij de meisjes lessen gegeven en begeleid bij het onderhouden van deze moestuin.
- Wegens interne problemen van het Shanzu bestuur en management hebben we helaas onze activiteiten voorlopig moeten stoppen. Dat is heel jammer, maar helaas ging het niet anders. Het Shanzu bestuur probeert de problemen op te lossen en we verwachten dat we de activiteiten ergens medio 2024 weer kunnen oppakken.

3. Tot slot

We kijken terug op een druk en uitdagend jaar waarin we toch weer veel moeders en jongeren hebben geholpen. We zijn zeer dankbaar voor onze partners in Kenya, met wie we al vele jaren constructief samenwerken.

Dit alles zou niet mogelijk zijn zonder de genereuze bijdragen van onze donateurs, zowel groot als klein, maandelijks of incidenteel. Hartelijk dank daarvoor, en we hopen ook in 2024 op uw steun te mogen rekenen.

Wilt u meer weten over Stichting Maendeleo en haar werkzaamheden? Neem dan gerust contact met ons op.

Zaltbommel, 18 juni 2024

T.C.P. Thijssen

Stichting Maendeleo
Oude Vischmarkt 9
NL-5301 CZ ZALTBOMMEL

T: +31 6 5185 4878 (NL)
T: +254 7 2969 6129 (KE)
E: info@maendeleo.eu
W: www.maendeleo.eu

Jaarrekening: 2023

Maendeleo for brighter futures

Zaltbommel

Boekjaar: 2023

Eindigend op: 31-12-2023

Inhoudsopgave

Jaarrekening	3
Balans per 31 december	3
Staat van baten en lasten	4/5
Algemene toelichting	6
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	6
Grondslagen voor de staat van baten en lasten	7
Toelichting op de balans	7
Toelichting op de staat van baten en lasten	8
Overige gegevens	9
Accountantscontrole	9
Statutaire regeling inzake de saldobestemming	9
Gebeurtenissen na balans datum	9

Adres van de stichting:

Oude Vischmarkt 9
5301 CZ Zaltbommel

Kvk nummer: 62350390

RSIN nummer: 854781730

Statutaire vestigingsplaats: Zaltbommel

Bestuursleden:

- Thea Thijssen - Voorzitter
- Roel Sleenhof - Penningmeester
- Willem Zweers - secretaris
- Helga Uiterwijk - bestuurslid
- Brigitte van Heerde - bestuurslid
- Rob Jansen van den Berg - bestuurslid

Website: <http://www.maendeleo.eu>

Datum goedkeuring jaarrekening: 17-06-2024

Balans

Activa

Type Liquide middelen	Beschrijving	31-12-2023	31-12-2022
Bankrekening	NL19RABO0301740232	27804	333
Bankrekening	NL80RABO0108813215	5586	402
Bankrekening	NL38RABO1094662607	103448	54931
Kas	Local lawyer account	368	368
Kas	Kenya care lokale kas in Kenya	7	1674
Kas	Maendeleo lokale kas in Kenya	218	108
Kas	Activa (grond) voor multifunctioneel centrum *	36039	36039
Totaal Activa		173470	93855

Passiva

Reserves en Fondsen

Bestemmingfonds project	31-12-2023	31-12-2022
Port Reitz Special School	0	0
CBO Kenya Care	34916	30000
Educatie - Studiefonds	16171	26500
Leesprogramma - My Book Buddy	0	0
Shanzu Transitional Centre for Handicapped Young Women	13649	0
Multifunctioneel Centrum	98006	36039
Maendeleo algemene (lokale) kosten	0	0
Totaal bestemmings reserve	162742	92539
Totaal algemene reserve	10728	1316
Totaal passiva	173470	93855

Staat van Baten en Lasten

Baten

		Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
Inkomsten uit donaties en giften		124887	37960
Waarvan:	Port Reitz Special School	14981	
Waarvan:	CBO Kenya Care	11439	
Waarvan:	Educatie - Studiefonds	2922	
Waarvan:	Leesprogramma - My Book Buddy	510	
Waarvan:	Shanzu Transitional Centre for Handicapped Young Women	2500	
Waarvan:	Multifunctioneel Centrum	74418	
Waarvan:	Maendeleo algemene (lokale) kosten	3860	
Totaal baten van particulieren		124887	37960
Inkomsten ontvangen van andere organisaties zonder winststreven		43828	33678
	CBO Kenya Care	28495	
	Educatie - Studiefonds	2500	
	Shanzu Transitional Centre for Handicapped Young Women	12833	
Som van de baten		168715	71638
Totaal baten beschikbaar voor doelstelling		168715	71638

Staat van Baten en Lasten

Lasten

	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
Besteed aan doelstellingen:		
Port Reitz Special School	14981	13275
CBO Kenya Care	35018	37776
Educatie - Studiefonds	15751	17319
Leesprogramma - My Book Buddy	510	3763
Shanzu Transitional Centre for Handicapped Young Womes=n	1684	3018
Multifunctioneel Centrum	12451	3912
Maendeleo algemene (lokale) kosten	3860	3453
Besteed aan doelstellingen	84255	82516
Wervingskosten:		
Overige kosten eigen fondswerving	1179	2606
Totaal Wervingskosten	1179	2606
Kosten beheer en administratie:		
Contributies	1031	1786
Overige kosten beheer en administratie	2248	495
Totaal kosten beheer en administratie	3279	2281
Rentelasten	404	242
Som van de lasten	89117	87645
Resultaat		
Saldo baten & lasten	79598	-16007

Algemene toelichting

Activiteiten

De stichting stelt zich ten doel: - Het direct, indirect, financieel of moreel ondersteunen van kleinschalige, lokale en duurzame initiatieven en projecten, gericht op uiteindelijke zelfredzaamheid. - Het geven van professionele en financiële ondersteuning aan sociale en charitatieve organisaties met focus op de volgende ontwikkelingsdoelen (SDG's): 1, 2, 3, 4 en 5. en dan met name de verbeteringen van leefomstandigheden van kwetsbare vrouwen en kinderen. - Het ondersteunen en begeleiden van talentvolle, kansarme jonge mensen in hun ontwikkeling, ter verbetering van hun eigen leefomstandigheden en die van hun families en gemeenschappen. - Het bevorderen van coördinatie, delen van lokaal relevante kennis, en samenwerking tussen organisaties met soortgelijke doelstellingen. - Het bovenstaande met focus op Afrika, met name de kustprovincies van Kenya. - Al hetgeen met het bovenstaande rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, in de ruimste zin van het woord. De doelstellingen van de stichting zullen worden nagestreefd zonder onderscheid te maken tussen personen waar het gaat om religie of afkomst of geslacht. Met haar doelstelling beoogt de stichting het algemeen belang te dienen.

Algemene grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijn voor fondsenwervende instellingen zoals die door de Raad voor de Jaarverslaggeving is gepubliceerd (richtlijn 650). In dit boekjaar hebben geen aanpassingen plaatsgevonden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Effecten

Effecten worden gewaardeerd tegen de actuele waarde per balansdatum.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de stichting.

Reserves en fondsen

Algemene reserve

Het bedrag van de algemene reserve laat zien het verschil tussen de bezittingen en de schulden. Dit bedrag is vrij beschikbaar voor het bestuur maar moet uiteindelijk aan de doelstelling worden besteed.

Bestemmingsfondsen

Wanneer door derden aan een deel van de middelen een specifieke besteding is gegeven wordt dit deel aangemerkt te worden als "bestemmingsfonds". In dit geval heeft niet het bestuur van de stichting, maar de gever een bestemming aan de middelen gegeven. De bestemmingsfondsen bestaan uit geormerkte baten die nog niet volledig aan de geormerkte doelstelling zijn besteed (waaronder fondsen op naam).

Grondslagen voor de staat van baten en lasten

Algemeen

Het saldo wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het jaar.

LET OP! ER IS EEN VERSCHIL VAN -17 TUSSEN BALANS EN STAAT VAN BATEN & LASTEN.

Nalatenschappen

Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige betalingen in de vorm van voorschotten worden in het jaar van ontvangst verantwoord als bate. Verkrijgingen belast met vruchtgebruik worden alleen in de toelichting vermeld.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Voor een uitgebreide toelichting op de baten en lasten van 2023 verwijzen wij naar ons verslag. In ons verslag is per project een toelichting uitgewerkt. In de activa staat een bedrag opgenomen voor een perceel grond dat in het verleden is aangekocht voor de bouw van een multifunctioneel centrum. Dit vormt onderdeel van ons plan om in de komende jaren een centrum te laten bouwen ter ondersteuning van de diverse lokale projecten. Deze is verantwoord onder 'kas' agv de voorgeschreven format va deze (partin-format) jaarrekening, maar is eigenlijk een Materieel Vast Actief. De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging voor hun werkzaamheden. Wel vindt vergoeding plaats voor gemaakte kosten. Veelal worden deze kosten niet gedeclareerd of geschonken als gift. De kosten gemaakt voor projectbezoeken zijn verantwoord onder de doelbestedingen (bestuursreizen naar projecten). De stichting heeft geen werknemers in dienst.

De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging voor hun werkzaamheden. Wel vindt vergoeding plaats voor gemaakte kosten. Veelal worden deze kosten niet gedeclareerd of geschonken als gift. De kosten gemaakt voor projectbezoeken zijn verantwoord onder de doelbestedingen (bestuursreizen naar projecten).

De stichting heeft geen werknemers in dienst.

Ratio's

Omschrijving	2023	2022
Gerealiseerde verhouding tussen "wervingskosten" en "Som van de baten"	0,7%	3,6%
Gerealiseerde verhouding tussen "wervingskosten" en "Som van de lasten"	1,3%	3,0%
Gerealiseerde verhouding tussen "besteed aan de doelstelling" en "Som van de lasten"	94,5%	94,1%
Gerealiseerde verhouding tussen "kosten beheer en administratie" en "Som van de lasten"	3,7%	2,6%

Overige gegevens

Vaststelling en goedkeuring

Deze jaarrekening is door het bestuur van de stichting vastgesteld en goedgekeurd in haar vergadering op: 17-06-2024

Er is geen opdracht verstrekt aan een accountant tot controle van de jaarrekening, daarom ontbreekt een controleverklaring van de onafhankelijke accountant. De verklaring van de kascommissie is als bijlage bijgevoegd.

Statutaire regeling inzake de resultaatbestemming / bestemming van het saldo van baten en lasten

Het resultaat is verdeeld conform de resultaatbestemming die onder de staat van baten en lasten is opgenomen. In de statuten is geen resultaatbestemming bepaald. Het bestuur keurt de resultaatbestemming goed door het vaststellen van de jaarrekening waarin de resultaatbestemming is opgenomen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden die hier dienen te worden vermeld.

VERKLARING KASCOMMISSIE

Ondergetekende:

Naam: Anne-Fleur van der Ent

Adres: Johan Metzelaarstraat 7, 4827 GL Breda

Verklaart hierbij alle stukken en bescheiden, betrekking hebbende op de exploitatie over de periode 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 en de balans per 31 december 2022 van Stichting Maendeleo te Zaltbommel, te hebben gecontroleerd en akkoord bevonden.

Plaats: Breda

Datum: 15-06-2024

Naam en handtekening:

Anne-Fleur van der Ent

VERKLARING KASCOMMISSIE

Ondergetekende:

Naam: Robert Verhoeks

Adres: Keppelenkamp 33, 5311 GZ te Gameren

Verklaart hierbij alle stukken en bescheiden, betrekking hebbende op de exploitatie over de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 en de balans per 31 december 2023 van Stichting Maendeleo te Zaltbommel, te hebben gecontroleerd en akkoord bevonden.

Plaats: Gameren

Datum: 10-06-2024

Naam en handtekening:

Robert Verhoeks

Stichting Maendeleo - Werkelijk vs begroting

Maendeleo	Actuals 2023	Begroting 2023	Begroting 2024
Balans 1/1	€ 1.316	€ 1.316	€ 10.728
Reservering schoolfonds	€ 26.500	€ 26.500	€ 16.171
Reservering Kenya Care	€ 30.000	€ 30.000	€ 34.916
Reservering Shanzu			€ 13.649
Reservering MFC			€ 61.967
Balans 1/1 - incl reservering	€ 57.815	€ 57.816	€ 137.431

Donaties Algemeen	€ 33.609		€ 40.000
Donaties My books buddy	€ -		
Donaties Schoolfonds	€ 5.422		
Donaties Kenya Care	€ 39.934		€ 35.000
Donaties MFC	€ 74.418		PM
Donaties Shanzu	€ 15.333		
Donaties	€ 168.715	€ 120.000	€ 75.000

Uitgaven			
Nederland			
Communicatie	€ 2.248	€ 1.000	€ 2.000
Fondsenwerving	€ 1.179	€ 3.000	€ 1.300
Partin, CBF	€ 1.031	€ 1.800	€ 1.500
Rente en Bankkosten	€ 404	€ 750	€ 750
	€ 4.862	€ 6.550	€ 5.550
Kenya			
management/lokale fondsenwerving/vrijwilligers	€ 3.854	€ 2.700	€ 3.500
Communicatie	€ -	€ 500	€ 500
Reiskosten	€ -	€ 1.500	€ 2.000
	€ 3.860	€ 4.700	€ 6.000
Schoolfonds			
Sponsoring lagere school	€ 462	€ 5.000	€ 2.000
Sponsoring voortgezet onderwijs	€ 7.440	€ 12.000	€ 10.000
Sponsoring universiteit	€ 7.085	€ 5.000	€ 7.000
Mentorprogramma	€ 764	€ 1.000	€ 1.000
Opleiding	€ -	€ 3.000	€ 3.000
	€ 15.751	€ 26.000	€ 23.000
Kenya Care			
Algemeen	€ 35.018	€ 35.000	€ 40.000
	€ 35.018	€ 35.000	€ 40.000
Port Reitz			
Ondersteuning educatie	€ 6.064	€ 3.000	€ 3.000
Learning4All onderwijzer	€ 2.033	€ 3.200	€ 3.000
Voeding	€ 6.223	€ 6.000	€ 6.000
Overig (Scouting / Weekend programma / uniforms)	€ 660	€ 500	€ 1.000
	€ 14.981	€ 12.700	€ 13.000
Shanzu Girls			
Empowerment project	€ 1.684	€ 4.000	€ 4.000
Educatieve projecten			
Debat programma	€ -		
My Book Buddy - leesprogramma	€ 510	€ 2.500	€ 2.500
	€ 510	€ 2.500	€ 2.500
Multifunctioneel Centrum*	€ 12.451	€ 25.000	PM
Totaal uitgaven	€ 89.117	€ 116.450	€ 94.050

Eindsaldo 19-11 (actual) / 31-12 (budget)	€ 137.431	€ 61.366	€ 118.381
---	------------------	-----------------	------------------

* grote projecten krijgen een separaat budget - hieraan worden ook specifieke sponsor acties gekoppeld, per saldo voor bovenstaande begroting geen impact.

Waarvan

Reservering voor Kenya Care -	€ 34.916	€ 20.000	€ 30.000
Reservering voor schoolfonds	€ 16.171	€ 35.000	€ 15.000
Reservering Shanzu	€ 13.649		€ 10.000
Reservering MFC (PM)	€ 61.967		€ 61.967
Eindsaldo 31-12 (excl reservering)	€ 10.728	€ 6.366	€ 1.414